

Spelende dieren, de regels van het spel van Marc Bekoff
Recensie Elian Hattinga van 't Sant

Plasman Vertalingen bracht kort geleden een vertaling uit van het in 2008 verschenen, bekroonde prentenboek *Animals at Play, rules of the game*, van de vermaarde Amerikaanse etholoog en emeritus hoogleraar Marc Bekoff.

Bekoff, die veel onderzoek naar spel bij dieren heeft gedaan, schreef dit boek voor kinderen tussen de 9 en 11 jaar om hen te laten zien dat de manier waarop dieren spelen niet zoveel verschilt van de manier waarop kinderen dat doen. Ook bij dieren is spel aan regels gebonden: als je elkaar pijn doet, is spelen niet meer leuk en wil niemand meer met je spelen. Bekoff laat zien hoe dieren er met hun lichaamstaal voor zorgen dat het vertrouwen hersteld wordt als de een de ander per ongeluk pijn heeft gedaan: ze maken hun excuses en nodigen opnieuw uit om verder te spelen.

Op heldere, begrijpelijke en toch wetenschappelijk verantwoorde wijze zet Bekoff uiteen waarom dieren spelen en hoe ze met elkaar spelen. Hij behandelt in nog geen dertig bladzijden waaraan je het spel kunt herkennen van allerlei dieren, zoals diverse roofdieren, apen, dolfijnen, muizen, olifanten en eekhoorns. Ook het spel van raven wordt beschreven. Ronduit knap is de manier waarop Bekoff er de essentie uitlicht, dieren met elkaar vergelijkt en aansprekende voorbeelden geeft. Relatief veel aandacht wordt besteedt aan het spel van honden, wolven en coyotes. Van deze laatste vertelt Bekoff dat ze ook vals kunnen spelen en dat dit – uiteraard - niet goed is voor de onderlinge verstandhouding.

In de tekst staan soms bepaalde woorden, zoals ‘feromoon’ en ‘zoogdier’, vet gedrukt. De biologische betekenis ervan wordt onderaan de bladzijde uitgelegd. Soms is dit nuttig, maar soms, zoals bij ‘boomdieren’, is de uitleg een beetje *overkill*.

Het fraai uitgegeven, door Michael DiMotta prachtig geïllustreerde boekje is uitstekend vertaald en een feest voor het oog. Na lezing ben je, zo zegt Bekoff, een ‘beginnende etholoog’. Kinderen worden uitgenodigd om in hun omgeving gedrag van dieren en mensen te gaan observeren. Laten we hopen dat ze dat inderdaad doen. Dit boekje biedt daartoe een uitstekende leidraad.